

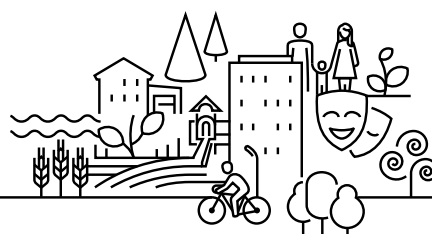

Nordre Follo
kommune

Årsplan 2023/24

Dynamitten barnehage

Innhold

1 OM ÅRSPLANEN OG KOMMUNENS MÅL FOR BARNEHAGENE	2
2 KOMMUNENS STYRINGSDOKUMENTER	3
3 BARNEHAGENS FORMÅL OG INNHOLD	4
3.1 OMSORG	4
3.2 LEK	5
3.3 DANNING.....	5
3.4 LÆRING	6
3.5 VENNSKAP OG FELLESSKAP.....	6
3.6 KOMMUNIKASJON OG SPRÅK.....	7
3.7 BARNEHAGENS FAGOMRÅDER	7
3.8 BARNEHAGENS FASTE TEMA	8
4 BARNES MEDVIRKNING	9
5 BARNEHAGENS ARBEIDSMÅTER	9
5.1 PROGRESJON	10
5.2 DIGITAL PRAKSIS	10
5.3 KVALITETSKJENNETEGN	11
6 OVERGANGER.....	11
6.1 NÅR BARNET BEGYNNER I BARNEHAGEN	11
6.2 OVERGANGER INTERNT I BARNEHAGEN.....	12
6.3 OVERGANGER MELLOM BARNEHAGE OG SKOLE	12
7 PLANLEGGING, VURDERING OG DOKUMENTASJON	13
8. OM BARNEHAGEN – SATSINGSOMRÅDER OG AKTIVITETER DETTE ÅRET	15
8.1 BAKGRUNN FOR VALG AV SATSINGSOMRÅDER.....	15
8.2 SATSINGSOMRÅDENE.....	15
8.3 KOMPETANSEUTVIKLING.....	17
9. AKTIVITETER / ÅRSHJUL.....	18
10. PLAN FOR VURDERING.....	19
11. KILDER OG REFERANSER	20

1 Om årsplanen og kommunens mål for barnehagene

Barnehagen skal ivareta barnas behov for omsorg og lek, samt fremme læring og danning. Barnehagens verdigrunnlag skal formidles, praktiseres og oppleves i alle deler av barnehagens pedagogiske arbeid. Barnets beste skal alltid være et overordnet mål.

Å møte individets behov for omsorg, trygghet, tilhørighet og anerkjennelse og sikre at barna får ta del i og medvirke i fellesskapet, er viktige verdier som skal gjenspeiles i barnehagen.

Barnehagen skal fremme demokrati, mangfold og gjensidig respekt, likestilling, bærekraftig utvikling, livsmestring og helse. ([Rammeplanen 2017, side 7](#))

Årsplanen viser hvordan barnehagen arbeider for å omsette både rammeplanen og kommunens planer til pedagogisk praksis. Planen er et arbeidsredskap for alle ansatte i barnehagen. Den inneholder felles satsingsområder for alle kommunale barnehager og den enkelte barnehages visjon, mål og tiltak.

Del av kommunens styringssystem

Barnehagens årsplan er en del av Nordre Follo kommunes styringssystem, sammen med kommuneplanen og årlige økonomi- og handlingsplaner. Årsplanen skal sikre sammenheng mellom kommunens overordnede mål og de mål, tiltak og aktiviteter barnehagen prioriterer. I tillegg skal planen gi informasjon til foreldre/brukere av barnehagen.

Visjon og verdier

Kommunens visjon er Nær og nyskapende. Våre verdier er Ansvar, omsorg og respekt.

Både visjonen og verdiene skal prege oss som enkeltmennesker, kollegaer, tjenesteytere og samarbeidspartnere. Sammen med innbyggere, frivillige og næringsliv skal barnehagene bidra til å skape en trygg og god oppvekst for barn i Nordre Follo kommune.

Fastsatt av SU: 25.09.23

Barnehagens styrer: Tone Dueland Juvik

Årsplanen sendes ut på e-post.

Den ligger også på [barnehagens nettside](#)

2 Kommunens styringsdokumenter

Trygg oppvekst er ett av fire satsingsområder i kommuneplan for Nordre Follo. Disse blir blant annet fulgt opp med fem innsatsområder i økonomi- og handlingsplan for perioden 2023-2026:

- Vi skal bidra til at alle foreldre er trygge og gode ressurser for sine og andres barn.

Foreldre som ressurs

I alt vi gjør skal vi arbeide for at foreldre inviteres med, inkluderes og gir tilbakemeldinger om tjenester og samarbeid, og bidrar som den ressursen de er for egne og andres barn.

- Vi skal sørge for at alle hører til i et inkluderende fellesskap.

Inkluderende fellesskap

I alt vi gjør skal vi jobbe for at barn, unge og foreldre er inkludert og opplever tilhørighet.

Vi skal se barnet - hele barnet og familien.

Se meg – hele meg

I alt vi gjør og i alle relasjoner, skal vi jobbe verdibasert, ta ansvar, gi omsorg og ha respekt for barn og unge. Vi skal være bevisste egne og andres grenser og hvordan barn, unge og foreldre er i stand til å mestre livene sine, egen psykisk og fysisk helse og hva vi kan bidra med for den enkelte.

- Vi skal legge til rette for nysgjerrighet og lærelyst, slik at barn og elever får realisert sitt potensial for utvikling og læring.

Lærelyst

I alt vi gjør skal vi ha troen på at alle barn og unge kan lære, og vi stimulerer til nysgjerrighet, utvikling og læring.

- Vi skal sørge for at barn og familier som har behov for støtte, får det med riktig innsats tidsnok.

Riktig innsats tidsnok

I alt vi gjør ser vi hele mennesket og vi involvere den det gjelder. Vi tar ansvar ved å bidra til koordinering for å skape helhet og sammenheng for den enkelte og familien.

-
-
- Les mer på kommunens nettside

- [Kommuneplan for Nordre Follo kommune 2019-2030](#)
- [Økonomi og handlingsplan 2023-2026](#)

-

3 Barnehagens formål og innhold

Barnehagens innhold skal være allsidig, variert og tilpasset enkeltbarnet og barnegruppen.

I barnehagen skal barna få leke og utfolde skaperglede, undring og utforskertrang. Arbeidet med omsorg, danning, lek, læring, sosial kompetanse og kommunikasjon og språk skal ses i sammenheng og samlet bidra til barns allsidige utvikling. (Rammeplanen 2017, side 19)

3.1 Omsorg

Barnehagen skal ivareta barnas behov for omsorg

Barnehagen skal aktivt legge til rette for omsorgsfulle relasjoner mellom barna og personalet og mellom barna, som grunnlag for trivsel, glede og mestring. Personalet skal arbeide for et miljø som ikke bare gjør barna til mottakere av omsorg, men som også verdsetter barnas egne omsorgshandlinger.

(Rammeplanen 2017, side 19)

Barnehagens tiltak:

- Personalet sitter på gulvet og er i ansiktshøyde med barna, møter barna med nysgjerrighet, åpenhet og respekt
- Personalet speiler og bekrefter barns følelsesuttrykk
- Personalet gjør relasjonskartlegging to ganger i året på alle avdelinger
- Personalet arbeider med den autoritative voksenrollen
- Personalet snakker hyggelig til hverandre og viser omsorg for hverandre i hverdagen
- Personalet synliggjør barnas omsorgshandlinger ved å sette ord på det de gjør og gi positive tilbakemeldinger på det de gjør

- Personalet oppfordrer barna til å hjelpe hverandre, støtte hverandre og være gode mot hverandre og invitere hverandre med i lek

3.2 Lek

Barnehagen skal ivareta barnas behov for lek

Leken skal ha en sentral plass i barnehagen, og lekens egenverdi skal anerkjennes. Barnehagen skal gi gode vilkår for lek, vennskap og barnas egen kultur. Leken skal være en arena for barnas utvikling og læring, og for sosial og språklig samhandling. Barnehagen skal inspirere til og gi rom for ulike typer lek både ute og inne. Barnehagen skal bidra til at alle barn kan oppleve glede, humor, spenning og engasjement gjennom lek - alene og sammen med andre. (Rammeplanen 2017, side 20)

Barnehagens tiltak:

- Personalet deler barna i smågrupper gjennom dagen
- Personalet vurderer jevnlig lekemiljøene på avdelingen og ser hvordan barna bruker miljøene, og vurderer hva som må tilføres eller endres
- Personalet deltar i lek på barnas premisser og er bevisst sin rolle for lekens mulighetsverden
- Barnehagen har fokustid fra 9.30 – 11.00. Da er leken i fokus og personalet er ikke tilgjengelig for å svare på telefon eller andre avbrudd i leken.

3.3 Danning

Barnehagen skal fremme danning

Barnehagen skal støtte barna i å forholde seg prøvende og nysgjerrig til omverdenen og bidra til å legge grunnlag for modig, selvstendig og ansvarlig deltakelse i demokratiske fellesskap. Barnehagen skal fremme samhold og solidaritet samtidig som individuelle uttrykk og handlinger skal verdsettes og følges opp. Barnehagen skal bidra til at barna kan forstå felles verdier og normer som er viktige for fellesskapet. Barnehagen skal bidra til å fremme barnas tilhørighet til samfunnet, natur og kultur. I barnehagen skal barna få delta i beslutningsprosesser og utvikling av felles innhold. Barna skal støttes i å uttrykke synspunkter og skape mening i den verden de er en del av. Gjennom samspill, dialog, lek og utforskning skal barnehagen bidra til at barna utvikler kritisk tenkning, etisk vurderingsevne, evne til å yte motstand og handlingskompetanse, slik at de kan bidra til endringer. (Rammeplanen 2017, side 21)

Barnehagens tiltak:

- Personalet bruker visuell støtte i arbeidet med språk, identitet og kultursensitiv omsorg.
- Personalet viser interesse for og blir kjent med den enkelte familie og deres kulturelle og religiøse tilhørighet.

- Barnehagen har bøker og materiell som synliggjør religiøst og kulturelt mangfold tilgjengelig for barna.
- Personalet har barnesamtaler med barna to ganger i året.

3.4 Læring

Barnehagen skal fremme læring

I barnehagen skal barna oppleve et stimulerende miljø som støtter opp om deres lyst til å leke, utforske, lære og mestre. Barnehagen skal introdusere nye situasjoner, temaer, fenomener, materialer og redskaper som bidrar til meningsfull samhandling. Barnas nysgjerrighet, kreativitet og vitebegjær skal anerkjennes, stimuleres og legges til grunn for deres læringsprosesser. Barna skal få undersøke, oppdage og forstå sammenhenger, utvide perspektiver og få ny innsikt. Barna skal få bruke hele kroppen og alle sanser i sine læringsprosesser. Barnehagen skal bidra til læringsfellesskap der barna skal få bidra i egen og andres læring. (Rammeplanen 2017, side 22)

Barnehagens tiltak:

- Personalet følger barnas undring og stiller spørsmål som stimulerer til at de selv kan utforske, oppdage sammenhenger og utvide sine perspektiver.
- Personalet setter ord på og synliggjør barn og ansatte som har kunnskap som andre kan dra nytte av.
- Personalet er bevisst på fagområdenes representasjoner i lekemiljøene.

3.5 Vennskap og fellesskap

Barnehagen skal fremme vennskap og fellesskap

Sosial kompetanse er en forutsetning for å fungere godt sammen med andre og omfatter ferdigheter, kunnskaper og holdninger som utvikles gjennom sosialt samspill. I barnehagen skal alle barn kunne erfare og være betydningsfulle for fellesskapet og være i positivt samspill med barn og voksne. Barnehagen skal aktivt legge til rette for utvikling av vennskap og sosialt fellesskap. Barnas selvfølelse skal støttes, samtidig som de skal få hjelp til mestre balansen mellom å ivareta egne behov og det å ta hensyn til andres behov. (Rammeplanen 2017, s. 22)

Barnehagens tiltak:

- Personalet jobber med ulike tema gjennom året, og sørger for at barna får felles referansepunkter for lek.
- Personalet er deltagende veiledere i lek og aktivitet.

- Gjennom deltagelse i leken er personalet modeller og sørger for at barn som står utenfor lek blir invitert med.
- Gjennom deltagelse i leken viser personalet barna hvordan vi passer på at alle som er med i leken har det bra.

Les mer på kommunens nettside

[Plan for å fremme trygt og godt barnehagemiljø](#)

3.6 Kommunikasjon og språk

Barnehagen skal fremme kommunikasjon og språk

Barnehagen skal være bevisst på at kommunikasjon og språk påvirker og påvirkes av alle sider ved barnets utvikling. Gjennom dialog og samspill skal barna støttes i å kommunisere, medvirke, lytte, forstå og skape mening. Barnehagen skal anerkjenne og verdsette barnas ulike kommunikasjonsuttrykk og språk, herunder tegnspråk. Alle barn skal få god språkstimulering gjennom barnehagehverdagen, og alle barn skal få delta i aktiviteter som fremmer kommunikasjon og en helhetlig språkutvikling.

(Rammeplanen 2017, side 23)

Barnehagens tiltak:

- Personalet bruker bildestøtte sammen med benevning knyttet til rutinesituasjoner i det daglige.
- Personalet bruker tegn til tale sammen med benevning knyttet til fysiske og emosjonelle behov i det daglige.
- Personalet bruker sanger, rim og regler gjennom hele dagen.
- Personalet leser for barna hver dag.
- Personalet bruker Polyino der bøker kan leses på både morsmål og norsk.

Se også pkt. 5.3 Kvalitetskjennetegn.

3.7 Barnehagens fagområder

Fagområdene gjenspeiler områder som har interesse og egenverdi for barn i barnehagealder, og skal bidra til å fremme trivsel, allsidig utvikling og helse. Barnehagen skal se fagområdene i sammenheng, og alle fagområdene skal være en gjennomgående del av barnehagens innhold.

Barnehagen skal ta utgangspunkt i barnas engasjement og bidra slik at arbeidet med fagområdene kan oppleves som en meningsfull og morsom del av barnas hverdag. Barnas interesse for fagområdene skal stimuleres, og barnehagen skal bidra til å etablere et lærende fellesskap som verdsetter ulike uttrykk og meninger. Barna skal utvikle kunnskaper og ferdigheter innenfor alle fagområder gjennom undring, utforskning og skapende aktivitet. (Rammeplanen 2017, side 47)

- Kommunikasjon, språk og tekst
- Kropp, bevegelse, mat og helse
- Kunst, kultur og kreativitet
- Natur, miljø og teknologi
- Antall, rom og form
- Etikk, religion og filosofi
- Nærmiljø og samfunn

Barnehagens tiltak:

- Personalet er bevisst på fagområdenes representasjoner i lekemiljøene.
- Personalet knytter fagområdene inn i den faglige refleksjonen og i arbeidet med pedagogisk dokumentasjon.

3.8 Barnehagens faste tema

De kommunale barnehagene har tre felles temaer, i tillegg til egne mål og satsingsområder.

Inkluderende fellesskap

Inkluderende fellesskap er et overordnet satsningsområde i barnehagene. Ifølge barnehageloven har barnehagen plikt til å arbeide for et leke- og læringsmiljø, der alle barn er inkludert i gruppefellesskapet. Ansatte har plikt til å følge med på hva som skjer i miljøet og skal aktivt gripe inn hvis de ser at barn opplever krenkelser fra andre barn eller andre ansatte.

- [Plan for å fremme trygt og godt barnehagemiljø](#)

Se meg – hele meg

Gjennom prosjektet «Se meg - hele meg» jobber alle barnehagene i Nordre Follo aktivt med å forebygge vold og seksuelle overgrep. Opplegget handler om å gi barn kunnskap om kropp, grenser og seksualitet. Kommunen har laget en fagplan som alle barnehagene jobber etter.

- [Se meg – hele meg](#)

Trafikksikker barnehage

I samarbeid med Trygg trafikk og trygge lokalsamfunn har Nordre Follo som mål å bli en trafikksikker kommune. Barnehagene bidrar i dette arbeidet og samarbeider tett med foreldrene.

- [Trygg trafikk](#)

4 Barns medvirkning

Barnehagen skal ivareta barnas rett til medvirkning ved å legge til rette for - og oppmuntre til at barna kan få gitt uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet, jf. barnehageloven § 1 og § 3, Grunnloven § 104 og FNs barnekonvensjon art. 12 nr. 1. Barna skal jevnlig få mulighet til aktiv deltakelse i planleggingen og vurderingen av barnehagens virksomhet. Alle barn skal få erfare å få innflytelse på det som skjer i barnehagen. (Rammeplanen 2017, side 27)

Se også pkt. 5.3 Kvalitetskjennetegn.

Barnehagens tiltak:

- Personalet har barnesamtaler med barna to ganger i året.
- Barna deltar i arbeidet med pedagogisk dokumentasjon.

5 Barnehagens arbeidsmåter

Arbeidsmåtene skal ivareta barnas behov for omsorg og lek, fremme læring og danning og gi barn mulighet for medvirkning. Personalet skal ta i bruk varierte arbeidsmåter, og de skal tilpasses til enkeltbarn, barnegruppen og lokalmiljøet. Valg av arbeidsmåter gir muligheter for å gjøre barnehagens innhold spennende og variert. Arbeidsmåtene kan bidra til å skape engasjement, interesse og motivasjon og gir mulighet for å tilføre nye erfaringer og opplevelser i barnehagen. (Rammeplanen 2017, side 43)

For barnehagens egne arbeidsmåter, se kap. 8.

5.1 Progresjon

Progresjon i barnehagen innebærer at alle barna skal utvikle seg, lære og oppleve fremgang. Alle barna skal kunne oppleve progresjon i barnehagens innhold, og barnehagen skal legge til rette for at barn i alle aldersgrupper får varierte leke-, aktivitets- og læringsmuligheter. Personalet skal utvide og bygge videre på barnas interesser og gi barna varierte erfaringer og opplevelser. Barnehagen skal legge til rette for progresjon gjennom valg av pedagogisk innhold, arbeidsmåter, leker, materialer og utforming av fysisk miljø. Barn skal få utfordringer tilpasset sine erfaringer, interesser, kunnskaper og ferdigheter. (Rammeplanen 2017, side 44)

Barnehagens tiltak:

- Personalet har kjennskap til hva som preger barnets lek i ulik alder og tilrettelegger for lekemiljøer som er tilpasset barnets forutsetninger for lek og videre utvikling.
- Barnehagens avdelinger samler barn på samme alder på samme avdeling.
- Barnehagen har felles materiell som går igjen på alle avdelinger. Barna kjenner til materialet, men innholdet som presenteres i tilknytning til det tilpasses alder.
- Personalet ser på barnet som kompetente og lar barn prøve selv.
- Ulike materialer og leker er tilgjengelig for barna slik at de kan finne det de ønsker å bruke selv.

5.2 Digital praksis

Barnehagens digitale praksis skal bidra til barnas lek, kreativitet og læring. Ved bruk av digitale verktøy i det pedagogiske arbeidet skal dette støtte opp om barns læreprosesser og bidra til å oppfylle rammeplanens føringer for et rikt og allsidig læringsmiljø for alle barn. Ved bruk av digitale verktøy skal personalet være aktive sammen med barna. Samtidig skal digitale verktøy brukes med omhu og ikke dominere som arbeidsmåte. Barnehagen skal utøve digital dømmekraft og bidra til at barna utvikler en begynnende etisk forståelse knyttet til digitale medier. (Rammeplanen 2017, side 44)

Barnehagens tiltak:

- I-pad er med ut og på tur.
- Barna tar bilder selv og spør før de tar bilder av andre.
- Bildene brukes til pedagogisk dokumentasjon både sammen med barn og i personalgruppen.
- Barna får digitale tegnebøker i Book Creator.
- Prosjektor brukes til å forsterke lekemiljøer på avdelingen.

5.3 Kvalitetskjenne­tegn

Kvalitetskjenne­tegn er et refleksjonsverktøy som skal sikre at personalet jobber i tråd med rammeplan for barnehagen.

Den enkelte barnehage bruker kjenne­tegn som er tilpasset sine satsingsområder. Nordre Follo kommune har laget kvalitetskjenne­tegn innenfor områdene nedenfor.

- Arbeid med tidlig innsats, forebygging og avdekking av vold og seksuelle overgrep
(Se meg - hele meg)
- Arbeid med å fremme et trygt og godt barnehagemiljø
- Godt tverrfaglig samarbeid
- Demokrati og medvirkning i barnehagene
- God ledelse av barnegrupper
- Godt foreldresamarbeid
- Godt lekemiljø
- Godt språkarbeid i barnehagene
- Arbeid med språklig, religiøst og krysskulturelt mangfold

Kvalitetskjenne­tegnene og retningslinjer for hvordan ansatte skal benytte dem ligger i kommunens interne kvalitetssystem.

6 Overganger

Plan for overgang barnehage – skole – SFO

Målet med planen er å skape trygghet for barnet gjennom tydelige og forutsigbare overganger gjennom hele livet. Planen skal gi en retning for virksomhetenes arbeid med overganger. Trygghet for barnet, en god tilknytning og nære relasjoner er viktig for barns læring og utvikling. Denne planen beskriver det viktigste i overgangen mellom ulike faser i barnas liv.

- [Plan for overgang barnehage – skole – SFO](#)

6.1 Når barnet begynner i barnehagen

Barnehagen skal i samarbeid med foreldrene legge til rette for at barnet kan få en trygg og god start i barnehagen. Barnehagen skal tilpasse rutiner og organisere tid og rom slik at barnet får tid til å bli

kjent, etablere relasjoner og knytte seg til personalet og til andre barn. Når barnet begynner i barnehagen, skal personalet sørge for tett oppfølging den første tiden slik at barnet kan oppleve tilhørighet og trygghet til å leke, utforske og lære. (Rammeplanen 2017, side 33)

Barnehagens tiltak:

- Barnehagen arrangerer besøksdager og foreldremøte for nye foreldre på forsommeren.
- Barnehagen kontakter hver familie individuelt for å avtale oppstart og svare på spørsmål.
- Personalet har oppstartsamtale med hver familie der målet er å bli kjent. Tilvenningsdagene brukes også til å bli kjent med og samtale med foreldrene. Personalet bruker visuell støtte utarbeidet av kommunen som grunnlag for samtaler på avdelingen, og egen mal for oppstartsamtale.

6.2 Overganger internt i barnehagen

Personalet skal sørge for at barn og foreldre får tid og rom til å bli kjent med barna og personalet når de bytter barnegruppe. (Rammeplanen 2017, side 33)

Barnehagens tiltak:

- Personalet og barnegruppen blir satt så fort opptaket er gjennomført, ca. mai måned.
- Før sommeren bruker personalet tid for å bli kjent med barn som de skal være sammen med i kommende barnehageår.
- Barnehagen organiserer lekegrupper for barna som skal bytte avdelinger, slik at de blir kjent med nye lokaler og personalet før sommeren.
- Personalet hilser på foreldre og samtaler med dem i hentesituasjoner for å bli kjent før sommeren.
- Personalet har møte der informasjon om familier overføres til pedagogene som overtar ansvaret for samarbeidet.

6.3 Overganger mellom barnehage og skole

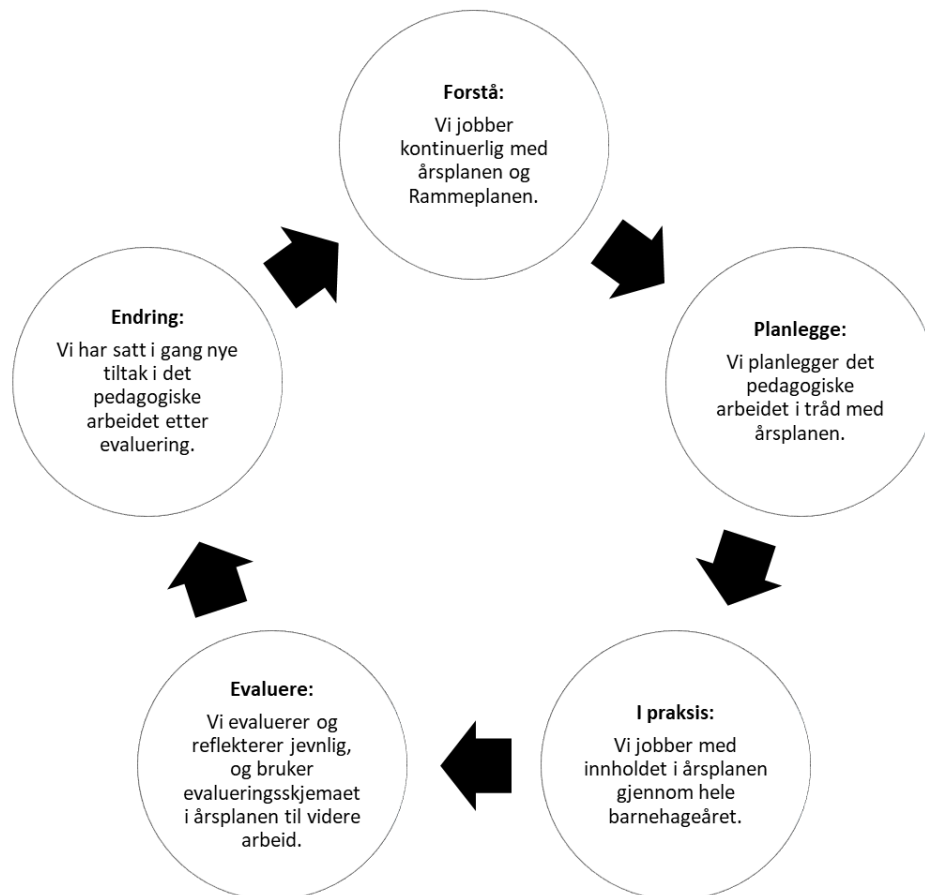
Barnehagen skal i samarbeid med foreldre og skolen legge til rette for at barna kan få en trygg og god overgang fra barnehage til skole og eventuelt skolefritidsordning. (Rammeplanen 2017, side 33)

Barnehagens tiltak:

- Personalet har skolestart og SFO som tema i førskolegruppen på våren. Vi bruker også avtalte overgangsobjekter som er fastsatt av kommunen.
- Barnehagen arrangerer, sammen med andre barnehager, vennsgrupper der barna får møte andre barn de skal gå på skole sammen med.
- Personalet har barnesamtaler med skolestarterne på våren der skolestart er tema.

- Personalet har samtale med foreldrene der det avtales hvilken informasjon som skal følge barnet over til skolen.

7 Planlegging, vurdering og dokumentasjon

Planlegge

Planleggingen må baseres på kunnskap om barns trivsel og allsidige utvikling, individuelt og i gruppe. Den skal også baseres på observasjon, dokumentasjon, refleksjon, systematisk vurdering og samtaler med barn og foreldre. (Rammeplanen 2017, side 37)

Barnehagens tiltak:

- Det pedagogiske arbeidet planlegges, vurderes og evalueres på planleggingsdager, i plantid og på personalmøter og avdelingsmøter.
- Planlegging skjer i henhold til de temaene/ prosjektene vi jobber med.

- Evalueringer gir sammen med observasjoner og barnas interesser grunnlag for videre planlegging.
- Styringsverktøy som Rammeplanen 2017 og Barnehageloven ligger til grunn for vår planlegging.

Vurdere

Barnehagen skal jevnlig vurdere det pedagogiske arbeidet. Det betyr at det pedagogiske arbeidet skal beskrives, analyseres og fortolkes ut fra barnehagens planer, barnehageloven og rammeplanen.

Hovedformålet med vurderingsarbeidet er å sikre at alle barn får et tilbud i tråd med barnehageloven og rammeplanen. (Rammeplanen 2017, side 38)

Barnehagens tiltak:

- Personalet vurderer egen praksis opp mot planverk.
- Personalet vurderer barnas trivsel og utvikling gjennom samtaler og observasjoner i samarbeid med foresatte.
- Personalet gjennomfører barnesamtaler 2 ganger i året, og etter behov.
- Personalet bruker kvalitetskjenner tegn aktivt vurderingsarbeidet.

Dokumentere

Dokumentasjon av personalets arbeid synliggjør hvordan personalet arbeider for å oppfylle kravene i barnehageloven og rammeplanen. Dokumentasjon av det pedagogiske arbeidet skal inngå i barnehagens arbeid med å planlegge, vurdere og utvikle den pedagogiske virksomheten.

Dokumentasjon av det pedagogiske arbeidet kan gi foreldre, lokalmiljøet og kommunen som barnehagemyndighet informasjon om hva barn opplever, lærer og gjør i barnehagen, og om hvordan barnehagen oppfyller kravene i barnehageloven og rammeplanen. (Rammeplanen 2017, side 39)

Barnehagens tiltak:

- Årsplan
- Refleksjonsmøter
- Prosjektjobbing
- Pedagogisk dokumentasjon
- Barnesamtaler

8. Om barnehagen – satsingsområder og aktiviteter dette året

I Dynamitten barnehage skal alle få være den beste utgaven av seg selv

Dynamitten barnehage skal være en lærende organisasjon. For å få til dette er refleksjon over egen praksis essensielt. Derfor gjennomgår personalet hvert år en evaluering av årsplanen og dens mål og kjennetegn for de ansatte. For å kunne jobbe godt med målene vi har satt i årsplanen velger vi å ha få satsningsområder, noe vi ser har vært riktig for å lykkes med varige endringer av personalets praksis.

8.1 Bakgrunn for valg av satsingsområder

Vi har over flere år jobbet med områdene Livsmestring og helse, robuste barn og Se meg - hele meg. Dette skal fortsatt følge oss videre, men vi ønsker nå å gjøre et dypdykk i lekens verden. Leken skal vies stor plass i barnehagen, og vi ønsker å øke personalets kompetanse innenfor lek, personalets rolle og deltakelse i leken og holdninger knyttet til barns lek.

Hvem definerer hva som er lek? Hva skal leken inneholde? Hvor kan det lekes? Hvilken lek kjennetegner de ulike aldersgruppene? Dette er et spennende område som skal få mye oppmerksomhet i årene som kommer.

8.2 Satsingsområdene

Lek og lekemiljø

«Leken skal ha en sentral plass i barnehagen, og lekens egenverdi skal anerkjennes. Barnehagen skal gi gode vilkår for lek, vennskap og barnas egen kultur. Leken skal være en arena for barnas utvikling og læring, og for sosial og språklig samhandling. Barnehagen skal inspirere til og gi rom for ulike typer lek både ute og inne. Barnehagen skal bidra til at alle barn kan oppleve glede, humor, spenning og engasjement gjennom lek – alene og sammen med andre» Rammeplanen 2017 (Kap.3. s. 20)

Lek er barnas egen uttrykksform. Den er spontan, frivillig, indre motivert, lystbetont og den har en stor egenverdi i barnas liv og utvikling. Leken fører til forståelse og vennskap på tvers av alder og språklig og kulturell ulikhet. Barna erfarer å inngå kompromisser, samarbeide, lytte, gi og ta.

Det å få være i lek sammen med andre barn er viktig for barns trivsel og for å skape mening i barnehagehverdagen. Gjennom leken erfarer barn og de utvikler mange kompetanser. De blir kjent med seg selv og andre, og de ser verden fra ulike perspektiv.

Leken er viktig for barns utvikling og bidrar til å danne deres identitet, styrke selvfølelsen og troen på egen mestring.

Personalet skal gi barna mulighet for variert lek og inspirere dem til å utvikle leken. Barna skal få mulighet til å finne lekekamerater og få felles opplevelser, impulser og ideer. Personalets samspill med barna vil ha stor betydning for barns lek og utvikling. Personalet vil møte barna med anerkjennelse, støtte og utfordre dem i samspillet. Det er et mål at leken skal være en individuell og en sosial prosess. Dette betyr at tankene hos personalet skal være på enkeltindividet og på fellesskapet. Barnehagen skal være en leke- og utviklingsarena både for barna og de ansatte.

Personalet skal:

- veilede barna i leken/ samspill med hverandre
- er aktivt deltagende i lek med barn
- legge til rette for lekemiljøer som inspirerer til ulike typer lek
- skape et inkluderende miljø der alle barna kan delta i lek og erfare glede i lek
- bruke pedagogisk dokumentasjon som arbeidsmåte for videre arbeid med leken

Arbeidsmetode

Pedagogisk dokumentasjon

I barnehagens arbeid med barna skal plattformen være den pedagogiske dokumentasjonen. Gjennom den vil personalet synliggjøre barnas tanker, undringer og barnets vei til kunnskap – den pedagogiske prosessen.

Arbeidsmetoden krever at personalet starter med seg selv og sin holdning til barna. Det er en holdning, der personalets spørsmål og lytting bygger på en genuin nysgjerrighet på hvordan barn tenker. Ansatte lytter oppmerksomt, sammenfatter og bekrefter barnas teorier. Personalet vil skape forutsetninger der barna skal få mulighet å gjennomføre ideene sine, og gjøre nye oppdagelser. Personalet vil gi barna nye erfaringer og nye inntrykk slik at de kan utvikles.

For at pedagogisk dokumentasjon skal bli en holdning, kreves det at personalet observerer, dokumenterer, formulerer spørsmål, tolker/analyserer, reflekterer og lar det inspirere og utvikles til nye spørsmål og utfordringer.

Dokumentasjon av det pedagogiske arbeidet skal inngå i barnehagens arbeid med å planlegge, vurdere og utvikle den pedagogiske virksomheten. Dokumentasjon kan være det å observere, fotografere eller filme barn når de leker og undersøker, men det er først når du reflekterer over det dere ser, hører og leser at det blir pedagogisk (Taguchi, 2015).

Når personalet dokumenterer, skal det foregå i samspill med barna. Barna er med og reflekterer over sin egen og andres læring. Observasjonene og dokumentasjonene blir pedagogiske først når barn og personal tolker dem sammen, reflekterer og prøver å forstå hva barnet har gjort og tenkt. Dette refleksjonsarbeidet synliggjør barnets og personalets måte å tenke på, og den pedagogiske prosessen hos dem selv. Det er her vi får muligheten til forandring og utvikling i rollen som personal.

8.3 Kompetanseutvikling

I dette arbeidet skal vi benytte UDIR's kompetansepakke «Lek i barnehagen». Her ligger det mye materiale som vil gi oss økt kunnskap og kompetanse rundt barns lek. Vi vil også bruke kvalitetskjennetegn utarbeidet av Nordre Follo, for kartlegging i før- og etterarbeid.

Personalmøter, avdelingsmøter, fagmøter og refleksjonsmøter vil ha faste innslag av tema LEK og PEDAGOGISK DOKUMENTASJON, og vi skal også sammen med barna øve oss på dette.

Personalet vil også gjennomføre jevnlig barnesamtaler for å sikre barnas stemme inn i prosjekter og temaarbeid.

9. Aktiviteter / Årshjul

Måned	Aktiviteter	Ferie og fridager
August		Plandager 14.-15.08
September	Foreldremøte Brannvernuker uke 37 og 38 (11.-22.09)	
Oktober	<u>Hele måneden</u> : FORUT FN-dag – Høstsuppe 23.10	
November	<u>Hele måneden</u> : Vær synlig i mørket Lysfest med aktivitetsløype 22.11.	Plandag 17.11.
Desember	Luciamarkering 13.12. Nissefest	
Januar	<u>Hele måneden</u> : Vi blir kjent med samisk kultur og tradisjon	Plandag 02.01.
Februar	Samefolkets dag 06.02. Fargefest – startskudd for våren	
Mars	Påskemarkering 22.03	Påskeferie 27.03 – 01.04
April	Internasjonal dag 17.04.	
Mai	Aktivitetsdag 16.05.	Den internasjonale arbeiderdagen 01.05. Kristi himmelfartsdag 09.05 Plandag 10.05. Norges nasjonaldag 17.05. 2.pinsedag 20.05.
Juni	Sommerfest med avslutning for skolestarterne 12.06.	
Juli		Barnehagen stengt uke 28-29 Sommerbarnehage uke 30

10. Plan for vurdering

Tema:	LEK
Metode:	Refleksjon Dokumentasjon Kjennetegn
Tid:	November og mai
Ansvarlig:	Alle ansatte
Rapportering:	Månedsbrev Foreldremøte Personalmøter, fagmøter og avdelingsmøter

Tema:	TRYGT OG GODT BARNEHAGEMILJØ
Metode:	Bruk av kjennetegn Egenrefleksjon og refleksjon i gruppe
Tid:	Januar og mai
Ansvarlig:	Pedagogisk leder organiserer avdelingens evaluering
Rapportering:	Informasjonsskriv til foreldre Foreldresamtaler Foreldremøte

Tema:	SE MEG – HELE MEG
Metode:	Bruk av kjennetegn Egenrefleksjon og refleksjon i gruppe
Tid:	Januar og mai
Ansvarlig:	Pedagogisk leder organiserer avdelingens evaluering
Rapportering:	Informasjonsskriv til foreldre Foreldresamtaler Foreldremøte

11. Kilder og referanser

- Barnehageloven (2005) Lov om barnehager, (LOV-2005-06-17-64) Lovdata.
<https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2005-06-17-64>
- Utdanningsdirektoratet, Rammeplan for barnehager (2017)
- Lenz Taguchi, H. (2015) *Hvorfor pedagogisk dokumentasjon* (1. utgave)
Universitetsforlaget